

for Rusland, som den franske Revolution fik for Frankrig, synes der ikke at være Skygge af Sandsynlighed for, at den skal faa en lignende Betydning for det øvrige Europa, som den franske Revolution fik for det øvrige Europa, thi der er den afgørende Forskel, at medens Frankrig den Gang paa saa godt som alle Omraader var det Land i Europa, der var længst fremme og allerede før Revolutionen havde den bedste Administration og de bedste økonomiske Tilstande i Europa, er Forholdet det stik modsatte for Ruslands Vedkommende. Rusland er nu den Del af Europa, der uden Sammenligning er længst tilbage i aandelig, økonomisk og politisk Udvikling, derfor kan det ikke ventes, at det vil faa lignende Følger for det øvrige Europa, hvis et Gennembrud nu lykkes i Rusland, som det store Gennembrud i Frankrig i sin Tid fik.

Jeg bør maaske, da vi her er kommet ind paa lige at berøre historiske Emner, og jeg antager, at ærede Medlemmer tilgiver det ærede Medlem Hr. Moltesen og mig, at vi veksler nogle Ord derom, i Forbigaaende gøre den Bemærkning, at naar det ærede Medlem udtalte, at i dansk Udenrigspolitik havde de Konservative — naar de ikke lod sig smitte af de National-liberale — altid været den kloge Part, medens de Nationalliberale altid havde ført en uforstandig Følelspolitikk, saa tror jeg, at hvis vi skulde føre en historisk Diskussion derom ved en anden Lejlighed, vilde jeg ikke være enig med det ærede Medlem, og saa tror jeg endda, at jeg vilde have nogen Mulighed for at overbevise det ærede Medlem om, at denne Udtalelse i hvert Tilfælde gik for vidt. Men jeg skal forlade dette for ikke at lægge Beslag paa Tingets Tid ved en nærmere Diskussion derom.

For vort Vedkommende er der endnu en Grund til at anbefale det høje Ting at vedtage denne Overenskomst, og denne Grund er, at det forekommer os at være af megen Betydning, at et Lands Udenrigspolitik præges af Sikkerhed, ikke bliver Udtryk for Svingninger fra den ene Dag til den anden. Nu kan det ikke nægtes, at den høje Regerings Politik netop i Forhold til Rusland har været Udtryk for Svingninger. Paa et givet Tidspunkt gik man langt ud i Forhandlinger, nærmede sig en Afslutning af Overenskomst, brød derpaa pludseligt Forhandlingerne, uden at der ses at have været tilstrækkeligt Grundlag derfor. Siden gængede det op og ned, maaske noget bestemt af Stem-

ninger i Partiet Venstre og det konservative Folkeparti — det tør jeg jo ikke sige —, men i hvert Tilfælde saaledes, at man stod med megen Usikkerhed, indtil disse Beslutninger nu her blev taget.

Jeg tror, det er uheldigt, at der allerede har været saa megen Vaklen i den danske Udenrigspolitik's Forhold til Rusland. Jeg vilde anse det for meget gunstigere for os, om vi havde kunnet slutte den Overenskomst, der nu foreligger her, eller en dertil nogenlunde svarende Overenskomst allerede i Aaret 1921. Da vilde det konservative Folkeparti maaske ogsaa ikke helt uden Grund have fundet Tidspunktet mere belejligt, henset til den almindelige europæiske Tilstand, end det er i Øjeblikket. Det er beklageligt, at man ikke allerede den Gang kom til en Ordning af denne Sag. Det rette Tidspunkt blev imidlertid forpasset, Chancerne ødelagt ved den usikre Holdning, Regeringen i denne Sag har indtaget. Men naar Regeringen derefter er gaaet til Afslutning af en Overenskomst, saaledes som her er sket, saa forekommer det rigtignok mig, at saa har vi fra Rigsdagens Side al mulig Grund til ikke at bryde den Linie, Regeringen nu er slaaet ind paa.

Man er kommet meget langt. Man har i den danske Regerings Navn godkendt denne Overenskomst, paataget sig Forpligtelse til at forelægge den for Rigsdagen og anbefale den for Rigsdagen, og Regeringen har anbefalet den her overfor Tinget. Naar vi staar saaledes, vilde det unægtelig blive Udtryk for et ejendommeligt Omslag, hvis man nu pludselig skulde lade Sagen falde eller udsætte den og praktisk talt forkaste den gennem Vedtagelsen af en Dagsorden præget af en saadan Uvillie overfor hele denne Sag som den, den fra konservativ Side stillede Paa-stand er præget af.

Det ærede Medlem Hr. Fraenkel kan muligvis dertil sige, at Rigsdagen kan ikke være bundet ved Regeringens Aftaler med fremmede Magter og kan ikke — alene af Hensyn til Konsekvensen i vor Politik — være forpligtet til at følge Regeringen, naar den en Gang har taget en Beslutning. Nej, det kan Rigsdagen ikke, hvis Regeringen ikke paa Forhaand har haft Grund til at gaa ud fra, at den havde Rigsdagen bag sig i den paagældende Sag. Men det har Regeringen i dette Tilfælde. Den tidligere Gruppe af Forhandlinger sluttede med Vedtagelsen af den Dagsorden, som det ærede Medlem citerede nogle Udtalelser af, med 81 Stemmer mod